

Дело Т-1/08

Buczek Automotive sp. z o.o.

срещу

Европейска комисия

„Държавни помощи — Преструктуриране на полската стоманодобивна индустрия — Събиране на публични вземания — Решение, с което помощите се обявяват за отчасти несъвместими с общия пазар и се разпорежда възстановяването им — Жалба за отмяна — Правен интерес — Допустимост — Понятие за държавна помощ — Критерий за частния кредитор“

Решение на Общия съд (втори състав) от 17 май 2011 г. II - 2112

Резюме на решението

1. *Жалба за отмяна — Физически или юридически лица — Правен интерес — Решение на Комисията, установяващо несъвместимост на помощ с общия пазар — Определяне на сумите, които трябва да бъдат възстановени от различни получатели*
(член 230, четвърта алинея ЕО)
2. *Помощи, предоставяни от държавите — Понятие — Предимство, получено поради липсата на направено от съответните органи искане за обявяване на предприятията в затруднено финансово положение в несъстоятелност, за да бъдат събрани публичните вземания*
(член 87, параграф 1 ЕО)

3. *Помощи, предоставяни от държавите — Понятие — Преценка според критерия за частния инвеститор — Събиране на публични вземания от предприятие в затруднено финансово положение*
(член 87, параграф 1 ЕО)
4. *Актове на институциите — Мотивиране — Задължение — Обхват — Решение на Комисията в областта на държавните помощи — Окачествяване на нарушението на конкуренцията и на засягането на търговията между държавите членки — Обикновено възпроизвеждане на текста на член 87, параграф 1 ЕО — Непълнота на мотивите*
(член 87, параграф 1 ЕО и член 253 ЕО)

1. Жалбата за отмяна, подадена от физическо или юридическо лице, е допустима само ако жалбоподателят има правен интерес от отмяната на обжалвания акт. Такъв интерес е на лице само когато самата отмяна на обжалвания акт може да има правни последици и когато резултатът от жалбата може да е от полза за подалата я страна.

възстановени от останалите получатели на помощта.

(вж. точки 34, 35, 37 и 38)

Що се отнася до решение на Комисията, с което се приема, че държавна помощ е несъвместима с общия пазар и се разпорежда същата да бъде върната, предприятие има интерес от отмяната на съответното решение в частта, в която Комисията разпорежда то да възстанови сумата. Не може обаче да се счита, че в конкретния случай то има интерес и от отмяната на цялата част от решението относно определянето на сумите, които трябва да бъдат

2. Що се отнася до условието за предимството по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО, понятието „помощ“ е по-общо от понятието „субсидия“, като се има пред вид, че то включва не само положителните престации като самите субсидии, но и други видове намеса на държавата, които под различна форма облекчават тежестите, обичайно натоварващи бюджета на едно предприятие, и които, без да са субсидии в тесния смисъл на думата, имат същото естество и последици. Член 87, параграф 1 ЕО освен това

не разграничава държавните мерки в зависимост от техните причини или цели, а ги определя в зависимост от техните последици.

Когато става въпрос за предприятие, което има финансови затруднения и срещу което има публични вземания, фактът, че публичните органи не решават да поискат обявяване в несъстоятелност на предприятието и се задоволяват с това да продължат, макар и старателно, предвидените в закона производства за събиране на публични вземания, може да представлява предимство. Наистина всяко производство по несъстоятелност, независимо дали води до преустройство на дружеството, изпаднало в несъстоятелност, или до неговата ликвидация, има за цел най-малкото погасяването на пасива на посоченото дружество. В този контекст свободата да управлява както активите, така и дейностите си, с която разполага изпадналото в несъстоятелност дружество, е ограничена. Ето защо, когато не правят искане за обявяване на предприятието в несъстоятелност, съответните органи позволяват на това дружество да разполага с промеждутък от време, през който то може свободно да използва активите си и да продължи дейността си, като по този начин му предоставят предимство, което може да представлява държавна помощ.

(вж. точки 68, 69 и 77)

3. За да се прецени дали една държавна мярка представлява държавна помощ по смисъла на член 87 ЕО, следва да се определи дали предприятието получател извлича икономическо предимство,

което не би получило при нормални пазарни условия. За тази цел, когато става въпрос за несъбраните публични вземания, съответните публични образувания трябва да се сравнят с частен кредитор, който иска да получи плащане на сумите, които му дължи длъжник в затруднено финансово положение.

Когато изправено пред значително влошаване на финансовото си положение предприятие предлага на своите кредитори споразумение или поредица от споразумения за уреждане на задълженията си, за да подобри положението си и да избегне обявяването си в ликвидация, всеки кредитор трябва да направи избор с оглед на сумата, която му е предложена в рамките на предлаганото споразумение, от една страна, и сумата, която той счита, че може да събере след евентуалната ликвидация на предприятието, от друга страна. Неговият избор се влияе от редица фактори като качеството му на ипотечен, привилегирован или хирографарен кредитор, естеството и обхвата на евентуалните обезпечения, които притежава, преценката му за шансовете за възстановяване на предприятието, както и печалбата, която би получил в случай на ликвидация. Ето защо Комисията трябва да определи за всяко от разглежданите публични образувания, като вземе предвид посочените по-горе фактори, дали опрощаването на задълженията към него е явно по-голямо от това, с което би се съгласил хипотетичният частен кредитор, намиращ се по отношение на предприятието в положение, сходно на това на съответното публично образувание, и целящ да събере сумите, които му се

дължат. В случай, при който не е сключено никакво споразумение за уреждане на задълженията, хипотетичният частен кредитор трябва да избира между, от една страна, предвидимия резултат от предвиденото в закона производство за събиране на вземанията и от друга страна, сумата, която той счита, че ще може да си възстанови чрез производството за обявяване в несъстоятелност на дружеството.

След като за националните органи, които искат да съберат публични вземания, не съществува никакво задължение да използват всички способности за събиране на вземания, с които разполагат, единственото задължение, което посочените органи имат, за да не бъде определена като държавна помощ тяхната намеса, е да възприемат поведение, каквото би имал частният кредитор при нормални пазарни условия.

Когато съществуват няколко способа за събиране на вземанията, е необходимо да се сравнят съответните предимства на различните способности, за да се определи кой от тях би избрал частният кредитор, и Комисията, независимо от широкото право на преценка, което трябва да ѝ бъде признато, когато става въпрос за комплексна икономическа преценка, не може да бъде освободена от задължението да обособи извода, до който тя твърди, че е

достигнала след това сравнение чрез относимите фактически елементи.

Наистина, колкото и да е ограничен неговият контрол, съдът на Съюза трябва по-конкретно да провери дали посочените доказателства установяват точно фактите, дали са достоверни и съвпадащи, както и дали тези доказателства включват всички релевантни данни, които трябва да бъдат взети предвид, и дали те са от такова естество, че да подкрепят направените въз основа на тях заключения.

(вж. точки 70, 82—85, 87 и 89)

4. Когато става въпрос дадена мярка да се квалифицира като помощ, задължението за мотивиране налага да бъдат посочени причините, поради които Комисията смята, че разглежданата помощ попада в приложното поле на член 87, параграф 1 ЕО. Що се отнася до условията, свързани със засягането на търговията между държавите членки или с нарушаването или заплахата от нарушаване на конкуренцията, достатъчно е кратко изложение на фактите и правните съображения, взети предвид при преценката на тези условия. Комисията не е длъжна да прави икономически анализ на действителното положение на съответните отрасли, на пазарния дял на жалбоподателя, на положението на конкурентните предприятия и на търговските потоци на съответните стоки и услуги между държавите членки, при положение че е посочила по какъв начин спорните помощи нарушават конкуренцията и

засягат търговията между държавите членки. Все пак, дори когато от обстоятелствата, при които е предоставена помощта, е ясно, че тя може да засегне търговията между държавите членки или да наруши или да заплаши да наруши конкуренцията, Комисията трябва поне да спомене тези обстоятелства в мотивите на решението си.

държавите членки и нарушаването или заплахата от нарушаване на конкуренцията в него просто е възпроизведен текстът на член 87, параграф 1 ЕО и дори и в описанието на обстоятелствата, при които тази мярка е приета, не се съдържа никакво изложение, макар и кратко, на фактите и правните съображения, взети предвид при преценката на тези условия.

Решение относно държавни помощи не е достатъчно мотивирано по смисъла на член 253 ЕО, когато във връзка със засягането на търговията между

(вж. точки 101, 102, 105—107)